

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

3 oktober 2001

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jan Laurys, mevrouw Sonja Becq,
mevrouw Veerle Heeren, de heer Bart De Smet en mevrouw Brigitte Grouwels –**

houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

"Op 17 oktober 1994 zijn burgers van ons land, verdedigers van de rechten van de mens en de burgerlijke vrijheden bijeengekomen. Met de levendige herinnering aan de strijd voor de menselijke waardigheid hebben zij hulde gebracht aan de slachtoffers van honger, uitsluiting en geweld. Omdat armoede geen noodlot mag zijn, hebben zij zich solidair verklaard met allen die waar ook ter wereld een gevecht leveren om uiterste armoede te beëindigen.

Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven, worden de rechten van de mens geschonden. Wij zijn verplicht ons te verdedigen om die rechten te doen eerbiedigen." (Joseph Wrésinski)

Ondanks de sterke groei van de werkgelegenheid in de jaren 90 nemen de ongelijkheid en de armoede in Vlaanderen toe. Dat stelt het Centrum voor Sociaal Beleid (CSB) van de Antwerpse universiteit UFSIA in de Nieuwsbrief van het Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming (KUL).

Het aantal Vlaamse huishoudens dat in relatieve armoede leeft, is in de periode 1976-88 gehalveerd van 10,8% naar 5,4%. Vanaf 1989 is er echter opnieuw een stijging tot 6,7% in 1992 en 6,9% in 1997. Ook het percentage huishoudens in absolute armoede daalde fors in de periode 1976-88 van 10,8 naar 4,2%. Sindsdien vertraagt de afname tot 3,3% in 1992 en 2,5% in 1997. Volgens Lieve De Lathouwer (CSB) is deze evolutie in de eerste plaats te wijten aan het stijgende aantal sociaal kwetsbaren, zoals ééninkomensgezinnen en actieve gezinnen die alleen van de sociale zekerheid leven.

Daarnaast wordt de sociale zekerheid minder doelmatig, signaleert De Lathouwer. Alle sociale zekerheidsuitkeringen hebben een reëel koopkrachtverlies vanaf het midden van de jaren 90. Een werkgelegenheidsbeleid is geen alternatief voor een sociaal doelmatig inkomensbeleid, waarschuwt het CSB. Een goed uitgebouwd vangnet voor wie zonder werk zit blijft nodig in de strijd tegen armoede. (De Standaard, 26 december 2000)

Niet alleen in Vlaanderen, maar in heel Europa zien we die evolutie. Daarom verbonden de lidstaten van de Europese Unie zich ertoe, op de Top van Lissabon in maart 2000, stappen te ondernemen om armoede definitief uit te roeien. Het aantal mensen dat in de Unie onder de armoedegrens en sociaal uitgesloten leeft, blijft onaanvaardbaar hoog.

Elke lidstaat engageerde zich om een nationaal actieplan armoedebestrijding op te stellen met concrete beleidsdoelstellingen op het vlak van armoedebestrijding en sociale uitsluiting.

Ook Vlaanderen heeft in het Belgische actieplan een eigen inbreng of beter nog : het armoedebeleid in Vlaanderen, een persoonsgebonden materie bij uitstek, waarvan de krachtlijnen in de motie na het armoededeбат in het Vlaams Parlement op 19 februari 1998 goedgekeurd werden, moet door het federale beleid maximaal ondersteund worden. Vlaanderen moet de voorzet geven voor gelijke kansen voor armen, voor een totaalconcept 'armoedebeleid'.

1. Armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen in 2001

Vlaanderen ontsnapt niet aan de kloof tussen welvaart voor iedereen en de werkelijkheid van uitsluiting voor velen. Armoede en sociale uitsluiting zijn hierbij kernbegrippen. 'Armen' zijn zowel individuele personen, huishoudens als bevolkingsgroepen. Armoede gaat over een gebrek aan beschikbare middelen. Sociale uitsluiting verwijst naar een proces van inadequate sociale participatie, gebrek aan sociale integratie en aan macht, al dan niet veroorzaakt door een gebrek aan middelen. Inkomensgebrek blijft een belangrijk element in de problematiek van armoede. Volgens de onderzoeken van het Centrum voor Sociaal Beleid (CSB) van de Universitaire Instellingen Antwerpen (Cantillon e.a., 1999) waren in 1997 6,9% van de Vlaamse huishoudens en 5,4% van de individuen 'arm' volgens de EU-norm. Hun inkomen is dus kleiner dan de helft van wat Vlamingen gemiddeld maandelijks aan inkomen ontvangen.

In de editie 2000 van het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting (J. Vranken) worden een aantal weerkerende spanningsvelden geduid : arbeidsplicht en activering, achtergestelde buurten en plattelandarmoede, extraatjes/cheques en het basisrecht op een inkomen. De actieve welvaartstaat is geen oplossing voor iedereen.

De verdere stijging van de schuldproblematiek en van het aantal mensen met (af)betalingsproblemen vallen het meest op. Scholen en ouders oriënteren kinderen uit kansarme milieus nog steeds naar minder gunstige onderwijsvormen. De concentratie van kansarmen – zowel autochtonen als allochtonen – in bepaalde scholen, blijft een groot probleem voor de ontplooiing van jongeren en het verhindert de school om te fungeren als een echte

hefboom voor opwaartse sociale mobiliteit. Ook de toegang tot de gezondheidszorg blijft problematisch. De dualisering tussen diegenen met een hospitalisatieverzekering en diegenen zonder, neemt toe. De huisvesting van grote bevolkingsgroepen blijft achter bij de hedendaagse kwaliteitsnormen : 300.000 slechte woningen (waarvan 22.286 in Limburg – een goede 8,7% van alle Limburgse woningen), een aanzienlijk aantal huishoudens dat met hoge woonkosten en/of met woononzekerheid wordt geconfronteerd, de opvang van marginale woonvormen. (Jaarboek 2000 Armoede en Sociale Uitsluiting, blz. 292)

Armoede, werkloosheid en uitsluiting blijven in belangrijke mate geconcentreerd in de steden. Echter ook op het platteland worden we met armoede geconfronteerd. Door algemene economische en maatschappelijke ontwikkelingen en wellicht ook door beleidsingrepen, vermindert wel het absolute aantal mensen dat in een problematische situatie verkeert, maar die daling verloopt trager voor sommige groepen. Vooral laaggeschoolden en alleenstaanden worden getroffen. Ook allochtonen blijven een duidelijk hoger armoede- en werkloosheidsrisico lopen. (Jaarboek 2000 Armoede en Sociale Uitsluiting, blz. 293)

Armoede kan en mag dus niet herleid worden tot een louter inkomensprobleem : het is ook een kwestie van gebrek aan maatschappelijke positie en macht. Armoede wordt vooral gekenmerkt door de aanwezigheid van breuklijnen, waardoor arme groepen en personen structureel gescheiden worden van de meerderheid van de bevolking, en door de machteloosheid van armen die de kloof met de rest van de samenleving niet op eigen kracht kunnen overbruggen. In werkelijkheid neemt een belangrijke groep mensen niet deel aan de samenleving door armoede. Enkel een beleid gericht op het wegwerken van de maatschappelijke omstandigheden die armoede voortbrengen of bevestigen, kan de levensomstandigheden en de positie van de armen effectief verbeteren. Het streven naar levenskwaliteit, dialoog, participatie, welvaart en welzijn, kennis en communicatiemogelijkheden, respect, moeten centraal staan in het armoedebeleid. Dat kan alleen samen met de mensen die in armoede leven.

Ofwel kiezen we voor echte solidariteit, ofwel zal de samenleving verder verbrokkelen met meer sociale uitsluiting tot gevolg. Want een gefragmenteerde maatschappij is vooral interessant voor de sterken en kansrijken.

2. Armen en het armoedebeleid

Armoede is niet alleen een kwestie van inkomen en overleven, van solidariteit en sociale zekerheid. Het is vooral een probleem van uitsluiting. De ontoereikende middelen van personen en gezinnen in armoede sluiten hen uit van minimaal aanvaardbare leefpatronen. Het gaat hier dus ook om de toegang tot de gezondheidszorg, tot welzijn, huisvesting, onderwijs, cultuur en recht. Het gaat om het recht om te leven in het eigen gezin.

Armen blijven nu te veel aangewezen op maatschappelijke dienstverlening. Omdat ze constant hulp en toegang tot de dienstverlening moeten vragen, kampen armen met een gevoel van vernedering. Omdat ze niet de middelen en de kracht hebben om zelf over hun eigen leven te beslissen, moeten ze hulp vragen, hun privacy prijsgeven. Een beroep doen op hulpverlening is in de praktijk een hoge drempel voor armen. Het leidt bovendien al te vaak tot nog meer afhankelijkheid, tot controleverlies over de eigen sociale omgeving. Er is ongewild een afstand in cultuur tussen armen en dienstverleners, ook in het gewone taalgebruik, en zeker in het vakjargon. Voor allochtone hulpvragers komen er nog extra cultuurverschillen bij. Sociale integratie is nog steeds sterk gelieerd aan opleiding, scholing, afkomst en niet alleen aan materieel bezit.

Jaren van armoedebestrijding maken duidelijk dat er een diepe kloof blijft tussen enerzijds de armen zelf en anderzijds de publieke opinie, het beleid, de overheid en de voorzieningen waarmee armen geconfronteerd worden. Daarom moeten alle maatregelen die genomen worden, uitgaan van de armen zelf. Dat hebben de armen de laatste jaren regelmatig zelf bij de beleidsverantwoordelijken in Vlaanderen verwoord, zeker toen bleek dat ze noch bij de veranderingen aan het samenwerkingsakkoord, noch bij het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (23 februari 2001), noch bij het Vooruitgangscongres Armoedebestrijding (Antwerpen, 17 mei 2001) vooraf actief betrokken werden.

3. Het armoedebeleid in Vlaanderen

– *Groeiende interesse*

Bij de grondwetsherziening van 1994 werd het sociale grondrecht om een menswaardig leven te leiden in artikel 23 van de Grondwet opgenomen. Dat was meer dan symbolisch : het hield een opdracht in én voor het federale beleid, én voor het beleid van de gemeenschappen en gewesten.

In 1993 publiceerden de armen hun Algemeen Verslag van de Armoede (AVA). Voor de eerste maal werd systematisch met de armen in kaart gebracht wat de problemen en pijnpunten voor hen waren en werden hun oplossingen naar voren geschoven. De meerwaarde was dat systematisch de methodiek van de intensieve dialoog met de armen zelf werd toegepast. Dat maakte het verslag niet alleen aangrijpend, maar vooral zo pijnlijk realistisch. Het verslag blijft ook vandaag nog de toetssteen voor het armoedebeleid.

In Vlaanderen was armoede naar aanleiding van de Beleidsnota Armoedebestrijding al geduid als een breed en structureel probleem. Daarom werd in 1989 (beslissing van de Vlaamse regering van 5 juli 1989) de Vlaamse Intersectoriële Commissie Armoede (VICA) opgericht, met als doel over het armoedebeleid in Vlaanderen te adviseren, het te coördineren en te volgen en daarnaast gestructureerd overleg tot stand te brengen op nationaal niveau en gemeenschapsniveau inzake de problematiek van armoedebestrijding. Het is een ruim overlegorgaan waarin armen uit verenigingen het woord nemen, maar waar ook de Vlaamse administratieve diensten, de ministeriële kabinetten, de openbare instellingen, de sociale partners, professionelen uit diverse sectoren en het maatschappelijke middenveld rond de tafel zitten. Dat garandeert een armoedebeleid in Vlaanderen met een brede invalshoek, met een grote betrokkenheid van de doelgroep, en met partners die door hun positie structurele veranderingen konden verwezenlijken.

Het VICA kreeg bij zijn ontstaan in 1989 drie duidelijke opdrachten :

- beleidsrelevante kennis verzamelen over de achterstellingsproblematiek ;
- voorstellen formuleren voor gerichte maatregelen tot voortgangsbewaking van het Algemeen Verslag van de Armoede, door thematische fiches met concrete beleidsaanbevelingen inzake huisvesting, werkgelegenheid, gezondheid, onderwijs en welzijn aan de Vlaamse regering over te maken ;
- geïntegreerde (onderzoeks)programma's voor armen coördineren.

Het VICA coördineert tot vandaag officieel het Vlaamse armoedebeleid. De werking werd echter eind 1999 op een laag pitje gezet.

Sinds 1994 wordt jaarlijks een Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting gepubliceerd in opdracht van de Vlaamse regering. De bedoeling was gegevensbestanden in verband met armoede samen te brengen en toegankelijk te maken voor een zo ruim mogelijk publiek.

– 1995-1999 : veel wetgevende initiatieven...

In Vlaanderen werden heel wat maatregelen genomen om armoede te bestrijden. De beleidsbrief Armoede van minister Peeters en de meerjarennota van het VICA (1995-1999) gaven een duidelijk overzicht van het dynamisme in het Vlaams armoedebeleid in de periode tot 1999 en ervoor.

Omdat kansarmoede in steden een enorme impact had, werd op 14 mei 1996 het decreet tot vaststelling van de regelgeving inzake de werking en verdeling van het Sociaal Impulsfonds goedgekeurd. Dat decreet bleef tot nu toe de basis voor het armoedebeleid van steden, ondanks de wijzigingen aan bepaalde artikels en de duidelijke onvolkomenheden, waaronder vooral het gebrek aan dialoog met de armen zelf opvalt.

Om aan de problematiek van de schuldenlast iets te doen, ontstond het decreet van 24 juli 1996 houdende de regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbeïnvloeding in de Vlaamse Gemeenschap.

In 1996 werd ook het decreet tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water goedgekeurd in het Vlaams Parlement (20 december 1996).

Meer en meer werd na het Algemeen Verslag van de Armoede de klemtoon gelegd op een brede en structurele interdepartementale en interministeriële aanpak. De meer dan 300 aanbevelingen uit het verslag werden de basis van de Interministeriële Conferenties Sociale Integratie van ministeries op het niveau van de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten, waarin, in betrokkenheid met de armen, de aanbevelingen uit het Algemeen Verslag van de Armoede gevolgd werden. Om de samenwerking te operationaliseren werd op 5 mei 1998 een samenwerkingsakkoord betreffende de besteding van het armoedebeleid afgesloten tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten. Dat akkoord werd in het Vlaams Parlement bekrachtigd door het decreet van 17 november 1998. Via een financiële inbreng van alle regeringen werd een Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting opgericht, verbonden aan het Centrum voor Gelijk-

ke Kansen en Racismebestrijding (opgericht bij wet van 15 februari 1993) dat in dialoog met de armen het beleid wil steunen, inspireren en evalueren. Het voorzitterschap van de eerste minister werd wettelijk vastgelegd en gaf garanties voor de impact van dit Steunpunt.

– ... en een actief Vlaams Parlement

Het eerste themadebat dat ooit in het parlement gehouden werd, handelde over armoede en sociale uitsluiting (19/02/1998). Gedurende precies één jaar had de commissie ad hoc Armoede en Uitsluiting een beleidsnota grondig voorbereid in tal van hoorzittingen met verenigingen waar armen het woord nemen, met ervaringsdeskundigen en met professionelen. Na een plenair debat werd een motie van aanbeveling (Stuk 929 (1997-1998) – 2) aangenomen door de plenaire vergadering op 4 maart 1998, waarin zes algemene omkaderende maatregelen werden aanbevolen als basis voor een degelijk toekomstgericht Vlaams armoedebeleid :

- erkenning en subsidiëring van de organisaties waar armen het woord nemen ;
- goedkeuring van een samenwerkingsakkoord met de federale regering ;
- het slagkrachtiger maken van het VICA ;
- een regeling voor ervaringsdeskundigen ;
- een sensibiliseringsactie ten behoeve van de bevolking ;
- een strategisch plan armoede.

Daarnaast werden acht specifieke beleidsdomeinen geselecteerd waarvoor prioritair aandacht gevraagd werd, namelijk werk, maatschappelijk welzijn en gezin, mobiliteit, gezondheidszorg, cultuur, wonen en rechten van kinderen.

Essentieel bij dit alles bleek dat de verenigingen waar armen het woord nemen, daarbij actief betrokken moesten worden. Armoedebeleid moest dus, aldus het Vlaams Parlement, in permanente dialoog met armen gebeuren.

– 1999 : Een andere regering ... dus alles moet anders

De huidige regering onderstreepte in de regeringsverklaring van 9 juli 1999 de noodzaak van een de-

gelijk armoedebeleid in Vlaanderen. Ze verwees bij haar aantreden uitdrukkelijk naar de motie van het Vlaams Parlement (1998) en verklaarde de verenigingen waar armen het woord nemen, te willen erkennen. Dat was een beloftevol begin.

Maar toen de federale minister het bestaande samenwerkingsakkoord armoede eenzijdig wijzigde, reageerden de Vlaamse bevoegde minister of de Vlaamse regering niet. Bij de wijziging werden de Vlaamse regering, het Vlaams Parlement en de armen buitenspel gezet. Anno 2001 werd deze wijziging nog steeds niet goedgekeurd in het Vlaams Parlement, alhoewel de minister herhaaldelijk op de onwettelijkheid van de bestaande wijzigingen gewezen werd. Over armoede bleef het windstil bij de Vlaamse regering.

Totaal onverwacht lanceerde minister Vogels op 23 februari 2001 het Vlaams Actieplan Armoede. Verwarring alom, want dit plan negeerde alle bestaande uitgangspunten en de principes van dialoog. Het plan werd opgebouwd rond tien actieterreinen, met weliswaar waardevolle elementen, maar het kwam tot stand zonder daar het VICA, de armen en bestaande overlegstructuren waarin partners elkaar gevonden hadden, bij te betrekken. Het negeerde daarenboven volledig het lokale beleid en de richting waarin het Vlaams Parlement het armoedebeleid had willen sturen. De meerderheid in het Vlaams Parlement reageerde braaf met de goedkeuring van een plan dat onvolledig was en niet tot stand kwam in dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen of met het parlement. Het Vlaams actieplan werd totaal ondergeschikt aan het 'Nationale actieplan sociale insluiting'.

Een armoededecreet zou in het Vlaams Parlement voor eind 2001 ingediend worden. Tot nu toe is het windstil.

4. Voorstel voor een Vlaams armoededecreet, op basis van de motie van het Vlaams Parlement

Het Vlaams armoedebeleid moet tot doel hebben voorwaarden te creëren om armoede en sociale uitsluiting te voorkomen en weg te werken in Vlaanderen. Armen moeten zo, als volwaardige burgers, kunnen deelnemen in en aan de Vlaamse samenleving.

De grote lijnen voor een armoedebeleid in Vlaanderen werden in de goedgekeurde motie (4 maart 1998) van het Vlaams Parlement duidelijk aange-

geven. De Vlaamse regering verklaarde bij haar aantreden in 1999 dat dit één van haar uitgangspunten was. Een decreet, dat de krachtlijnen voor armoedebeleid in Vlaanderen wil aangeven, moet er rekening mee houden. Zowel het beleid als de mensen die in armoede leven, herkennen en herkennen zich in deze krachtlijnen.

– *Erkenning en subsidiëring van de organisaties waar armen het woord nemen*

Verenigingen waar armen het woord nemen spelen een onmisbare rol in de socialisering van de grondrechten. Rechtsnormen werken maar als de doelgroep de normen kent en begrijpt. Dan wil men meewerken aan de realisatie, omdat men gelooft in het uitgestippelde beleid. De sociale grondrechten zijn geen individuele rechtsaanspraken : de klemtoon moet liggen op het toekennen van collectieve rechten, op participatie en zelforganisatie.

Wanneer we dit toepassen op het armoedebeleid zijn verenigingen waar armen het woord nemen essentieel : zij versterken de armen, fungeren als gesprekstafel én kunnen een georganiseerde gesprekspartner zijn voor het beleid. Een structurele erkenning van deze verenigingen waar armen het woord nemen, is dus essentieel om hen al een waardige gesprekspartner te beschouwen.

Sinds vorige legislatuur krijgen de verenigingen waar armen het woord nemen jaarlijks middelen. In de begroting 2001 is 30,5 miljoen frank (756.075 euro) opgenomen. Een effectieve erkenning en structurele financiering is er echter nog niet. De verenigingen waar armen het woord nemen vragen minimaal 50 miljoen frank (1.239.467,62 euro) voor 2002 en vanaf 2003 minimaal 100 miljoen frank (2.478.935,25 euro) voor hun werking, zonder al te omslachtige procedures.

De erkenning en financiering van verenigingen waar armen het woord nemen, is de basisvoorwaarde voor het Vlaamse armoedebeleid. Dat is de basis voor dit decreet.

– *Goedkeuren van een samenwerkingsakkoord*

Op 5 mei 1998 werd het Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten betreffende de besteding van het armoedebeleid ondertekend. Het Vlaams Parlement keurde dat akkoord op 17 november 1998 decretaal goed (BS 16/12/1998). Het samenwerkingsakkoord verscheen op 10 juli 1999 in het Belgisch Staatsblad.

Het samenwerkingsakkoord werd in 2000 eenzijdig veranderd door de federale regering, zonder inspraak van armen, zonder rekening te houden met de gemeenschappen en de gewesten. Nog steeds heeft de Vlaamse minister Vogels, bevoegd voor Armoede in Vlaanderen, deze veranderingen niet voorgelegd aan het parlement. Of dit samenwerkingsakkoord kracht van wet heeft, blijft dus de vraag.

Dit wijst er op dat er in de realiteit geen echte samenwerking is en dat het federale beleid richtinggevend is. Het Vlaamse armoedebeleid, krachtig uitgewerkt onder impuls van de ministers Peeters en Martens in de vorige legislatuur, zette een stap achteruit.

Het Vlaams Parlement moet binnenkort, volgens het decreet, een evaluatie maken van de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord. Dat zowel de armen als de volksvertegenwoordiging eenzijdig buitenspel kunnen worden gezet als een minister niet alert is, blijft een bij te sturen gegeven. De werking van het Steunpunt tot bestrijding van Armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting – dat een garantie biedt voor contacten met vertegenwoordigers van de verschillende gemeenschappen, gemeenten en de armen – moet eveneens bekeken worden bij die evaluatie. Het niet respecteren van afspraken is in ieder geval niet de beste methode om het Vlaamse en federale armoedebeleid op elkaar af te stemmen en voor de armen in Vlaanderen structurele oplossingen te bereiken.

Dit armoededecreet wil garanties bieden voor het respecteren van de basisprincipes bij de samenwerking.

– *Slagkrachtiger maken van de Vlaamse Intersectorale Commissie Armoedebestrijding*

De samenstelling van het VICA garandeert dat het een waardevol forum is voor mensen die in armoede leven, (ervarings)deskundigen en partners met beleidsimpact. De continuïteit verhoogt het vertrouwen en de toegankelijkheid voor armen : dat werd bevestigd tijdens het parlementaire themadebat.

We kunnen alleen vaststellen dat het VICA sinds eind 1999 geen kansen gekregen heeft. De samenstelling van het VICA en de rapporten die al gemaakt werden, garanderen nochtans een efficiënt en slagkrachtig instrument.

Dit decreet wil het VICA in het armoedebeleid centraal stellen om zijn deskundigheid én om zijn continuïteit als constante in het beleid.

– *De erkenning van ervaringsdeskundigen*

Zowel uit de hoorzittingen in het Vlaams Parlement als uit de wetenschappelijke literatuur en de ervaringen op het werkveld blijkt dat personen die zelf een toestand van armoede meemaakten en die verwerkten, een meerwaarde hebben, zowel bij het uitwerken van het armoedebeleid als bij het effectief bereiken van personen die met armoede geconfronteerd worden. Ook hier is er een vorm van kwaliteitsgarantie nodig : opleidingen van ervaringskundigen tot ervaringsdeskundigen bestaan nu al, maar leiden niet tot erkenningen.

De erkenning van ervaringsdeskundigen wordt hier decretaal vastgelegd, zodat hun inbreng maximale steun krijgt.

– *Sensibilisering van de bevolking*

Door sensibilisatie moet een breed maatschappelijk draagvlak gecreëerd worden van solidaire medeburgers die, ieder op hun plaats, hun verantwoordelijkheid (als leerkracht, als maatschappelijk welzijnswerker, als werkgever, als buurtbewoner, als parlementslid, als journaliste) in de samenleving opnemen. Dat voorkomt bovendien armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting.

Er moet veel belang gehecht worden aan de vorming en sensibilisering rond armoede en sociale uitsluiting. Initiatieven daartoe mogen nochtans niet beperkt blijven tot het opleiden en bijscholen van beroepskrachten en onderwijspersoneel. Er moet evenzeer werk worden gemaakt van de educatie en de sensibilisering van alle burgers, en dat niet alleen in het kader van volwasseneneducatie.

De overheid moet dit niet allemaal zelf willen organiseren, maar kan initiatieven en acties die in de samenleving ontstaan zijn, ondersteunen en stimuleren. Verenigingen waar armen het woord nemen, spelen nu al een belangrijke rol. Ook verenigingen die het armoedebeleid niet als kerntaak hebben maar er een aandachtspunt van willen maken, moeten daarvoor erkenning en ondersteuning krijgen.

Belangrijk blijft het continue wetenschappelijk onderzoek naar alle aspecten van armoede. Dat er nog steeds geen objectieve en meetbare parameters zijn en dat een omschrijving ontbreekt van de begrippen waarop armoede gebaseerd is, bemoeit

lijkt de kracht van het armoedebeleid. Toch mag dit geen reden zijn om nog af te wachten.

Bij congressen en acties, gedragen én door de armen zelf, én door wetenschappers, én door personen die professioneel met armen werken, moet het grote publiek betrokken worden.

Dit decreet wil de sensibiliserende kracht daarbij betrekken die uitgaat van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en die uitgaat van verenigingen waar armen het woord nemen en het rijke Vlaamse verenigingsleven, de media, de pers en de vormingssector.

– *Strategisch plan armoede*

In dit voorstel van decreet stellen we dat bij het begin van elke legislatuur een strategisch Armoedeactieplan moet groeien in dialoog met de armen.

Het VICA is het forum voor een dergelijke dialoog. Hier zijn immers alle belangrijke partners op regelmatige basis betrokken : armen en hun verenigingen, de wetenschappelijke wereld, de Vlaamse administratie en de ministeriële kabinetten, de openbare instellingen, de sociale partners en de professionelen uit diverse sectoren en het maatschappelijke middenveld. De werking van het VICA garandeert daarenboven continuïteit.

Omdat een dergelijk plan beleidsmatig en maatschappelijk gedragen moet worden, stellen we dat het VICA dit plan zowel aan de regering als aan het Vlaams Parlement voorlegt. De goedkeuring van een Vlaams Armoedeactieplan door regering en parlement bij het begin van elke legislatuur garandeert continuïteit en meetbaarheid van het armoedebeleid.

Dit decreet stelt dat het Vlaamse Armoedeactieplan nadien aan de partners, betrokken bij het samenwerkingsakkoord betreffende de bestendiging van het armoedebeleid, het Steunpunt tot de bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en de Europese instellingen wordt bezorgd.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Armoedebeleid is een gemeenschapsbevoegdheid. Dat vergt geen verdere toelichting.

Artikel 2

Alhoewel het strikt juridisch geen noodzaak is, worden in dit artikel, analoog met de recente decreten in de welzijns- en cultuursector, de begrippen die in dit decreet regelmatig aan bod komen, omschreven.

Artikel 3

Een permanente coördinerende commissie Armoede, samengesteld uit zowel ervaringsdeskundigen als beleidsparticipanten is de beste garantie voor continuïteit in het armoedebeleid. Beleidscoördinatie is immers een kerntaak van de Vlaamse overheid. Als coördinerende commissie functioneert op dit ogenblik het VICA, dat qua samenstelling en doelstelling aan de voorgestelde voorwaarden voor een permanente commissie voldoet en dit dus kan blijven doen. De algemene opdrachten van de coördinerende commissie, en haar samenstelling worden aangegeven. Essentieel is dat daarbij zowel armen als beleidsverantwoordelijken betrokken zijn.

Omdat de commissie continuïteit garandeert in het armoedebeleid is het wenselijk dat zij een voorzet geeft bij het opstellen van een armoedeactieplan door de regering. Die voorzet moet de basis zijn voor de beleidskeuzes en, als inspiratiebron voor het beleid, zowel aan de regering als aan het parlement worden bezorgd. De regelmatige rapportage in een voortgangsrapport geeft stimuli voor een permanente actualisering van het beleid en bevestigt het parlement in zijn controlerende bevoegdheden.

Omdat zowel in de debatten in het Vlaams Parlement, in het Algemeen Verslag van de Armoede als uit wetenschappelijk onderzoek bleek dat het betrekken van armen essentieel is om tot structurele oplossingen te komen om armoede te voorkomen of te bestrijden, moet dialoog met mensen die in armoede leven het uitgangspunt zijn bij alle beleidsmaatregelen. De dialoogmethode garandeert immers een zeer grondige voorbereiding door de armen zelf. Het principe is dat beleidsmakers en uitvoerders een feitelijke dialoog aangaan om de werking van de diensten en de wetgeving waarop zij zich baseren maximaal af te stemmen op de leefwereld en de cultuur van alle betrokkenen.

Artikel 4

Dit artikel regelt de operationalisering van het Vlaamse armoedebeleid. Het bepaalt dat één minister het armoedebeleid moet coördineren, en dus stimuli geeft indien collega's tekortschieten. Verder wordt bepaald dat de regering – op basis van het voorstel van armoedeactieplan van de coördinerende commissie Armoede – een Vlaams Armoedeactieplan in het Vlaams Parlement laat goedkeuren, conform de aangegane engagementen in het kader van het armoedebeleid op internationaal, Europees, federaal, provinciaal en lokaal vlak. Met name in de Universele verklaring van de Rechten van de Mens, het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, het Europees Sociaal Handvest, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de Belgische grondwet, in het bijzonder artikel 23, liggen de huidige krachtlijnen vast.

Het armoedebeleid in Vlaanderen moet daarenboven gevoerd worden voor alle domeinen die een weerslag hebben op armoede. In Vlaanderen moeten het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, bevoegd voor een domein waarop het inclusieve beleid ten aanzien van de armen rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking kan hebben, hiertoe het sectorale inclusieve armoedebeleid voorbereiden, uitvoeren en evalueren, participeren in coördinerende initiatieven en de doelgroep bij het armoedebeleid betrekken. Ook de groepen, aangewezen om een advies te geven over materies die het armoedebeleid rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen beïnvloeden, moeten armen bij de adviesvoorbereiding betrekken.

Het armoedebeleid moet een inclusief en wetenschappelijk onderbouwd tweesporenbeleid zijn, namelijk een emancipatiebeleid, gericht op bewustwording en versterking van armen, wegwerken van achterstelling, participatie en integratie, én een preventiebeleid, gericht op het voorkomen van bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. Bovendien moet de bredere samenleving gesensibiliseerd worden over de armoedeproblematiek.

Artikel 5

Het is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering om de voorwaarden voor erkenning te bepalen, eventueel supplementaire opdrachten te geven, de erkenningsprocedure vast te leggen en, bij weigering van erkenning, een beroepsprocedure te bepalen. Zoals dat ook nu het geval is, begelei-

den de administratieve diensten de verenigingen waar armen het woord nemen in hun dossier.

Wegens het grote belang dat wordt gehecht aan de vertegenwoordiging van de mensen die in armoede leven, moet de procedure in overleg met de verenigingen waar armen het woord nemen vastgelegd worden.

De volgende opdrachten werden in 2001 als relevant aanvaard :

- armen verenigen in organisaties, eventueel samen met niet-armen, met als doel armen uit hun isolement te halen en hun slagkracht te vergroten ;
- voorwaarden creëren opdat armen het woord kunnen nemen en daartoe de vaardigheden van de armen ontwikkelen en armen zelf in de organisatie de inhoud, de snelheid, het tempo en de inbreng laten bepalen ;
- werken aan maatschappelijke participatie door armen de mogelijkheid te geven hun burgerrechten op te nemen en de maatschappij bewust te maken van de fundamentele gelijkwaardigheid van armen en niet-armen ;
- aan de maatschappelijke structuren werken : inzicht in, en betrokkenheid bij het beleid van armen van de verenigingen waar armen het woord nemen, verhogen en de evaluatie van de maatschappelijke structuren door de armen stimuleren ;
- een dialoog met armen, en een vormingstraject samen voor de armen en de samenleving opzetten, om met derden de kennis over armoede vanuit het perspectief van de arme zelf te verhogen zodat misverstanden, vooroordelen en de mechanismen van uitsluiting blootgelegd worden ;
- armen blijven zoeken : nieuwe armen blijven aanspreken en in de werking ervoor zorgen dat er voldoende tijd en soepele openheid is om die armen op te nemen in de werking.

Artikel 6

Een basissubsidie garandeert continuïteit in de basiswerking.

Artikel 7

In dit artikel worden de algemene voorwaarden bepaald waaronder de verenigingen waar armen het woord nemen, een basissubsidie kunnen krijgen. Een meerjarenplan als basis garandeert de verenigingen een erkenning voor een aantal jaren en een minimum aan administratie. De Vlaamse regering bepaalt de toekennings- en beroepsprocedure.

Artikel 8

Aanvullende subsidies zijn mogelijk op basis van opdrachten kaderend in het beleid van de Vlaamse regering of een specifiek project ingediend door de vereniging.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt dat ook andere verenigingen, zoals sociaal-culturele verenigingen of sportverenigingen, op één of andere manier erkend door de Vlaamse Gemeenschap, aanvullende subsidies in het kader van een Vlaams Armoedeactieplan kunnen krijgen. Die subsidies zijn gekoppeld aan een feitelijk project van de vereniging, gericht op armen en/of armoede. Een actief sociaal middenveld is en blijft immers nodig als versterker van de vragen en eisen van de kwetsbaren. Meer uitgesloten kunnen zo hun weg vinden naar deze verenigingen.

Artikel 10

Verenigingen samenbrengen versterkt hun positie. Het Forum van Armoedeorganisaties krijgt als opdracht verenigingen te ondersteunen en hun bijzinsies en standpunten ten aanzien van het Vlaams beleid en de Vlaamse samenleving te begeleiden. Zolang achterstand en achterstelling van de doelgroepen om specifieke kenmerken een gegeven zijn en participatie nog ontbreekt, is, naast een maximale betrokkenheid bij de bestaande adviesraden, een eigen overlegforum essentieel.

Artikel 11

Het Forum zorgt voor een coördinatieplan dat zowel een stand van zaken van het Vlaams Armoedebeleid bevat, als een overzicht van de ondersteuning die het wil bieden aan verenigingen waar armen het woord nemen.

Artikel 12

Het Forum kan subsidies krijgen op basis van de erkenning. Die subsidies moeten de dagelijkse werking van het Forum mogelijk maken om de opdrachten uit te voeren.

Artikel 13

Ervaringskundigen kunnen een brug zijn tussen armen en de dienstverlening. Vanuit de verwerking van hun armoede-ervaring worden zij opgeleid, zodat ze hun ervaring professioneel kunnen gebruiken. Zo worden ze ervaringsdeskundigen en worden communicatiestoornissen tussen armen en diensten voorkomen. Ervaring daarmee werd al opgedaan bij Kind en Gezin en de Centra voor Leerlingenbegeleiding. De ervaringsdeskundigen kunnen ingeschakeld worden voor ondersteuning en begeleidingswerk, voor het verlenen van advies en het geven van vorming. Zij zijn als het ware een brug tussen de wereld van de armen en die van de maatschappelijke actoren. Zij vervangen echter niet de armen zelf in de dialoogmomenten. De opleidingen tot ervaringsdeskundige worden hiertoe erkend én de nodige middelen om deze toegankelijk te maken voor de armen worden uitgetrokken. Een dergelijke aanpak kadert bovendien in de optie 'levenslang leren'.

Artikel 14

De Vlaamse regering kan in de sectoren waarin het zinvol is ervaringsdeskundigen in de armoede te laten functioneren, afwijkingen toestaan op de gangbare nadere regels om indienstneming en functioneren van ervaringsdeskundigen in de armoede te bevorderen. Bepaalde vereisten kunnen zodoende gemotiveerd afgewezen worden.

Artikel 15

Ook op lokaal en provinciaal niveau heeft de overheid specifieke kerntaken inzake armoede, die complementair opgenomen moeten worden. Wanneer lokale overheden en provincies de Vlaamse beleidsopties willen ondersteunen, kunnen zij dat engagement formaliseren in een armoedeprotocol en kunnen zij daarvoor middelen krijgen. De vraag moet uitgaan van het meest nabije niveau.

Omdat de dialoog met de armen – op verzoek van de armen – centraal staat in het Vlaamse armoedebeleid, is het essentieel dat die dialoog ook in het protocol met andere beleidsniveaus beklemtoond wordt.

Verenigingen waar armen het woord nemen, maar ook andere verenigingen die op provinciaal en/of lokaal vlak actief meewerken in het kader van een afgesloten armoedeprotocol met de Vlaamse overheid, moeten daarom ook provinciaal en/of lokaal erkend en ondersteund worden.

De overheid bepaalt de verdere regels, bij voorkeur in samenspraak met de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSg) en de Vlaamse Vereniging van Provincies (VVP).

Artikel 16

Hoeveel middelen er anno 2001 naar armoedebeleid gaan, is moeilijk te detecteren. Men kan in de begrotingen voor de domeinen welzijn, onderwijs, werkgelegenheid, cultuur en binnenlandse zaken bedragen vinden, maar toch levert het optellen daarvan een onvolledig resultaat, en is een dergelijke berekening een ondoorzichtige operatie.

Een beleidsprioriteit, wat armoede conform de verklaringen van de regering is, moet niet alleen maatschappelijk zichtbaar gemaakt worden, maar ook in de begroting.

Naar analogie van de middelen voor de derde wereld wordt hier voor de armoede, de vierde wereld, 0,7% naar voor geschoven als het minimaal te besteden bedrag. Dat bedrag vooropstellen, kan er ook voor zorgen dat alle uitgaven in kaart gebracht worden, zoals de financiële ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen, van de coördinerende commissie en het Forum, de engagementen in het kader van het Samenwerkingakkoord, maatregelen in het kader van werkgelegenheid, onderwijs, wetenschappelijk onderzoek, enzo-

voort. De niet-gesplitste kredieten en de vastlegingskredieten bedroegen in de initiële algemene uitgavenbegroting 2000 van de Vlaamse Gemeenschap 619.349.000.000 frank (15.353.260.667 EUR).

In de initiële algemene uitgavenbegroting 2001 was dat 661.353.500.000 frank of 16.394.525.000 EUR. 0.7 % van het bedrag 2001 zou 4.629.474.500 frank zijn of 114.761.675 EUR.

Riet VAN CLEUVENBERGEN

Jan LAURYS

Sonja BECQ

Veerle HEEREN

Bart DE SMET

Brigitte GROUWELS

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° armoede : een netwerk van sociale uitsluitingen, dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt armen van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving, zodat er een kloof ontstaat die ze niet op eigen kracht kunnen overbruggen. Er is sprake van kansarmen als het gaat om mensen die te maken hebben met een meervoudige achterstelling op alle domeinen van het maatschappelijke leven ;
- 2° armen : personen die in armoede leven ; in dit decreet ook doelgroep genoemd ;
- 3° armoedebeleid : het beleid ten aanzien van armen en armoede ;
- 4° verenigingen waar armen het woord nemen : verenigingen van armen en niet-armen waarin vooral armen het woord nemen en de sturende kracht zijn om vanuit hun eigen beleving de armoede te bestrijden ;
- 5° ervaringsdeskundigen in de armoede : personen die zelf in armoede leven of geleefd hebben, dit hebben verwerkt en verruimd en door het volgen van een opleiding en door methodieken die ervaringen kunnen gebruiken in alle sectoren waar armoede moet bestreden worden ; in dit decreet ook ervaringsdeskundigen genoemd ;
- 6° inclusief armoedebeleid : een structureel beleid gericht op alle aspecten die armoede beïnvloeden, op korte en lange termijn en op diverse beleidsdomeinen ;

7° dialoog : proces van samenspraak van personen die over kennis van verschillende aard beschikken om tot oplossingen te komen ; permanente dialoog garandeert een efficiënte beleidsopbouw indien er voldoende regelmaat en tijd genomen wordt ;

8° Forum van Verenigingen waar armen het woord nemen : ontmoetingsstructuur ter ondersteuning van de participatie van armen en verenigingen waar armen het woord nemen, ook hier het Forum genoemd.

HOOFDSTUK II

Beleidsadvisering en organisatie van het inclusieve armoedebeleid

Artikel 3

Er wordt een coördinerende commissie Armoede opgericht die, in permanente samenwerking en dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen, toeziet op de coherentie, de synergie en de coördinatie van het armoedebeleid en de weerslag van algemene maatregelen op de armen.

In de coördinerende commissie Armoede hebben afgevaardigden van de verenigingen waarin armen het woord nemen, de Vlaamse administratieve diensten en de openbare instellingen, organisaties uit het middenveld en afgevaardigden namens de lokale overheden en provincies zitting.

De coördinerende commissie Armoede maakt, bij elke gehele vernieuwing van het Vlaams Parlement, een voorstel voor een armoedeactieplan en legt het voor aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.

Dit voorstel voor een armoedeactieplan bevat alszins de volgende elementen :

- 1° een beschrijving van de bestaande situatie en de behoeften van de doelgroep ;
- 2° een overzicht van de organisaties en voorzieningen die bij de uitvoering van het armoedebeleid een rol spelen ;
- 3° een overzicht van het wetenschappelijk onderzoek waarop het armoedebeleid gebaseerd is

met een indicatie van de leemten die zich daar voordoen ;

- 4° de inhoudelijke prioriteiten en de te bereiken resultaten ;
- 5° de armoede-indicatoren die gehanteerd worden en de evolutie van die indicatoren ;
- 6° een verslag van het overleg ter voorbereiding van het armoedeactieplan, met vermelding van het overleg dat met de doelgroep werd georganiseerd en van de voorzieningen die bij dat overleg betrokken waren ;
- 7° een beschrijving van de samenwerking met andere actoren.

De coördinerende commissie Armoede rapporteert tweejaarlijks in een voortgangsrapport aan het Vlaams Parlement over de realisaties en de voortgang van het gevoerde beleid.

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering wijst een coördinerende minister aan voor het armoedebeleid.

§ 2. De Vlaamse regering maakt, rekening houdend met de verschillende bevoegdheidsniveaus, op basis van het voorstel voor een armoedeactieplan een Vlaams Armoedeactieplan op. Binnen zes maanden na haar benoeming legt ze dat ter goedkeuring voor aan het Vlaams Parlement.

§ 3. De Vlaamse regering geeft opdracht aan de departementen of administraties van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, bevoegd voor een domein waarop het inclusieve armoedebeleid betrekking kan hebben, om :

- 1° het sectorale inclusieve armoedebeleid voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren ;
- 2° de nodige initiatieven te nemen om de doelgroep bij het in 1° bedoelde beleid te betrekken ;
- 3° een gemandateerd vertegenwoordiger af te vaardigen naar de coördinerende commissie Armoede.

§ 4 De Vlaamse regering betreft het Vlaams Parlement bij het tot stand komen en evalueren van alle

actieplannen, protocollen, bijzondere wetten en samenwerkingsakkoorden in verband met armoede, die met federale, Europese en/of andere partners worden afgesloten.

§ 5 Om de communicatie met de verenigingen waar armen het woord nemen bij het armoedebeleid te garanderen, erkent en ondersteunt de Vlaamse regering verenigingen waar armen het woord nemen als gesprekspartner.

§ 6 De Vlaamse regering heeft de opdracht om via wetenschappelijke onderzoek :

- 1° bij te dragen tot een nauwkeurige analyse van achterstand en daarvoor parameters te ontwikkelen ;
- 2° methodieken en werkvormen uit te werken, die tot doel hebben de doelgroepen daadwerkelijk te bereiken en bij het maatschappelijk leven te betrekken ;
- 3° stimuli te ontwikkelen om een beleid te voeren dat gericht is op de deelname van de doelgroepen aan het maatschappelijk leven.

HOOFDSTUK III

Verenigingen waar armen het woord nemen

AFDELING 1

Erkenning

Artikel 5

Verenigingen waar armen het woord nemen en die systematisch bijdragen tot de uitvoering, de ondersteuning en de voortgangsbewaking van het armoedebeleid kunnen worden erkend.

De Vlaamse regering kan verenigingen waar armen het woord nemen erkennen en daartoe de voorwaarden bepalen.

De Vlaamse regering regelt de erkenningsprocedure en werkt een bezwaarprocedure uit bij niet-erkenning.

AFDELING 2

Subsidiëring

Artikel 6

Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering aan erkende verenigingen waar armen het woord nemen, een basissubsidie toe voor hun werking en de uitvoering van hun opdrachten in het kader van armoedebestrijding.

Artikel 7

Om een basissubsidie te verkrijgen, maken de verenigingen waarvan armen het woord nemen een meerjarenplan, geldig voor de gehele legislatuur.

Het meerjarenplan bevat alleszins de concrete invulling van de basisopdrachten :

- 1° een beschrijving van de bestaande situatie en behoefte van de doelgroep ;
- 2° een verslag van het overleg ter voorbereiding van het plan, met vermelding van de betrokkenheid van de doelgroep.

De Vlaamse regering legt de nadere regelen voor het meerjarenplan vast in dialoog met de verenigingen waar armen het woord nemen.

De Vlaamse regering bepaalt de nodige regels voor de toekenning en vereffening van de subsidie en legt een bezwaarprocedure vast bij het afwijzen van subsidiëring.

Artikel 8

De Vlaamse regering kan aan erkende verenigingen waar armen het woord nemen extra subsidies geven voor specifieke opdrachten of projecten.

De Vlaamse regering bepaalt de nodige regels voor de toekenning en vereffening van de subsidie en legt een bezwaarprocedure vast bij het afwijzen van subsidiëring.

Artikel 9

De Vlaamse regering kan ook aan andere door haar erkende verenigingen die een werking hebben, kaderend in het Vlaams armoedeactieplan, subsidies geven voor specifieke opdrachten of projecten.

HOOFDSTUK IV

Forum van Armoedeorganisaties

AFDELING 1

Erkenning

Artikel 10

De Vlaamse regering kan één Forum van Armoedeorganisaties, samengesteld uit verenigingen waar armen het woord nemen, erkennen. Het Forum biedt ondersteuning aan die verenigingen bij het onderlinge overleg, het toetsen van visies en het innemen van standpunten, bij de beleidsadvisering, en bij alle aangelegenheden die de doelgroep aanbelangen en hun emancipatie en participatie in de samenleving bevorderen.

Artikel 11

De uitvoering van de opdrachten van het Forum van Armoedeorganisaties, wordt beschreven in een coördinatieplan, gemaakt voor de gehele legislatuur, na goedkeuring van het Vlaams Armoedeactieplan.

Het coördinatieplan bevat in ieder geval de volgende elementen :

- 1° een situering van de positie en de ontwikkeling van de verenigingen waar armen het woord nemen
- 2° de krachtlijnen en de stand van zaken van het Vlaamse armoedebeleid
- 3° de behoeften van de armen en de verenigingen waar armen het woord nemen in Vlaanderen ;

4° de ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen en de dienstverlening die daartoe wordt opgezet.

De Vlaamse regering bepaalt de verdere inhoud en de wijze waarop het coördinatieplan tot stand komt.

AFDELING 2

Subsidiëring

Artikel 12

De Vlaamse regering kan, binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, het erkende Forum van Armoedeorganisaties een subsidie toekennen. Die subsidie kan gebruikt worden zowel als tegemoetkoming in de kosten van personeel en infrastructuur als voor de werking en de uitvoering van de opdrachten in het kader van de armoedebestrijding.

HOOFDSTUK V

Ervaringsdeskundigen in de armoede

Artikel 13

De Vlaamse regering kan ervaringsdeskundigen in de armoede erkennen. Zij hebben als kerntaak om te bemiddelen tussen armen en de dienstverlening in Vlaanderen.

De Vlaamse regering erkent de opleiding- en bijscholingsmogelijkheden van ervaringsdeskundigen in de armoede.

Artikel 14

In alle sectoren waar men met armoede geconfronteerd wordt, kunnen ervaringsdeskundigen in de armoede ingeschakeld worden.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden om daartoe afwijkingen op de bestaande regelgeving mogelijk te maken.

HOOFDSTUK VI

Samenwerkingsverbanden op gemeentelijk en provinciaal vlak

Artikel 15

Op verzoek van een lokaal bestuur en/of een provincie kan een protocol afgesloten worden tussen die besturen en de Vlaamse regering.

Wanneer een lokaal bestuur en/of een provincie een armoedeprotocol afsluit met de Vlaamse regering, engageren alle partners zich om de methodiek van dialoog met de armen centraal te stellen, de verenigingen waar armen het woord nemen te erkennen, en deze en alle andere verenigingen die op het lokale/provinciale niveau meewerken in het kader van het armoedeprotocol, concreet te ondersteunen.

De Vlaamse regering bepaalt in samenspraak met de lokale/provinciale besturen de te realiseren doelstellingen en de nadere regelen voor het afsluiten van een dergelijk protocol.

In het kader van een armoedeprotocol kan de Vlaamse regering een subsidie toekennen aan het lokale/provinciale bestuur binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten.

HOOFDSTUK VII

Aanvullende bepaling

Artikel 16

De Vlaamse regering besteedt ten minste 0,7% van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap aan het armoedebeleid.

Riet VAN CLEUVENBERGEN

Jan LAURYS

Sonja BECQ

Veerle HEEREN

Bart DE SMET

Brigitte GROUWELS
